No. 1419 Zaterdag 11 Maart 1911. **28ste Jaargang**

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Oud No. 223. Nieuw No. 4.
Waterkant, Overzijde.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire. Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 10 Maart 1911.

Onze Passaatwind

ALS VOORTBRENGER VAN

Electrischen Stroom

Sinds ongeveer een maand verheft zich aan den zeekant hoog boven de batterijen van het Riffort bij den ingang der haven een gewone Amerikaansche windmolen, die tegenover veel bekijks en een korte vermelding in onze weekbladen, evenwel tot nu toe bij ons publiek nog niet die waardeering gevonden heeft, waarop hij rechtens aanspraak kan maken. Bij dozijnen zijn de Amerikaansche windmolens over ons eiland verspreid, maar deze van het Riffort is in zijn soort en voor het doel waartoe hij dient, nl. *als electrische beweegkracht* een eersteling hier in onze kolonie, j misschien..... misschien wel in geheel Zuid- en Noord-Amerika.

Voor nog betere waardeering moeten wij nog eenige jaren terug gaan. Ruim 17 jaar geleden schreef *de Nederlandsche Maatschappij ter Bevordering van Nijverheid* een prijsvraag uit, luidende:

„De Maatschappij wenscht een aanwijzing van de middelen, die dienen kunnen om arbeidsvermogen, door windmolens te verkrijgen, langs electrischen weg op te zamelen, over te brengen of vervoerbaar te maken en daarbij meer in het bijzonder een antwoord op de volgende vragen:

1°. Hoeveel arbeidsvermogen kan een gewone windmolen in vereeniging met een electrischen accumulator gemiddeld per etmaal leveren; welke motorische inrichting is hiertoe noodig en hoeveel kost in dat geval één paardekracht-uur?

2°. Kunnen de nieuwe windmotoren uit een economisch oogpunt op uitgebreide schaal tot het accumuleeren en tot het benutten van de bewegings-energie van den wind worden toegepast?

Zoo ja, welke inrichtingen zijn hiertoe noodig?"—

In Juni 1894 kwam onder het motto *„meer Licht"* van de hand van den civiel-ingenieur J. VAN HEURN het antwoord in, dat ook bekroond werd: *„Electrische beweegkracht verkregen door windmolens."*

Het is een taaie studie, die op elke bladzijde getuigt van een nauwkeurig onderzoek en fijne berekingen, doch uitteraard alleen voor vakmanden te genieten is. Vreemd en zeker door de ontwerpers dezer prijsvraag allerminst verwacht, het resultaat dezer studie was weinig bemoedigend, omdat de kosten van een dergelijke inrichting, ten gevolge van den betrekkelijk geringen en onregelmatigen wind in Holland, „zoo hoog bleken, dat uit een economisch oogpunt van een benuttiging op groote schaal vooralsnog geen sprake kon zijn". Vreemde en onverwachte oplossing van dit vraagstuk voor een land, dat wemelt van windmolens, en waarvan JERÔME K. JERÔME eens schreef: „De Hollander heeft den wind tot „zijn knecht gemaakt; — vóór bij hem „laat gaan, heeft hij tienduizend mo„lens moeten ronddraaien, water ge„pompt, hout geza[illegible] [illegible] „me schuiten geduwd en gespeeld „met de kindertjes in den tuin. Het „is een zwakke wind, die terugkeert „naar de zee afgebeuld en vermoeid."

Doch wat in 1894 nog vrijwel onmogelijk bleek, of althans afstuitte op ongeëvenredigd hooge kosten, is in de laatste jaren door gestadig zoeken en proefnemingen en den vooruitgang van de technische wetenschappen reeds in daden omgezet en de ondervinding sinds opgedaan heeft deze toepassing als een deugdelijke verbetering en een aanzienlijke kostenbesparing in het bedrijf bewezen. Denemarken — misschien wat de kracht en de regelmaat van den wind in betere conditie dan Holland — is het eerste land geweest, waar de windmolens zijn aangewend als voortbrenger van electrische kracht. In een nummer van het *Elektrotechnische Zeitschrift* van 2 jaar geleden werd dit ontwerp uitvoerig besproken en stellig kan 't ook voor onze kolonie, gelegen midden in 't gebied van den Passaat, nut afwerpen, die resultaten, in Denemarken verkregen, in wijder kring bekend te maken Voor Curaçao en voor de mannen, die dit plan ontwierpen en uitvoerden steekt er zeker een groote eer in, die vinding reeds zoo spoedig op eigen terrein te hebben overgebracht.

De Deensche Regeering, voor haar land de groote beteekenis begrijpend van het praktisch gebruik van den wind, begon in 1897 aanzienlijke sommen voor proefnemingen in deze richting toe te staan. Tot nu zijn reeds 72.000 gld. hieraan ter koste gelegd. Men begon met een proefmolen op te richten in Askov op Jutland. Die eerste molen in Askov werd gebruikt om water electrolytisch in waterstof en zuurstof te ontleden. De gassen werden in een kelder in looden reservoirs verzameld en voor verlichting met kalklicht gebruikt. Deze inrichting werd later vervangen door een wind-electriciteits-inrichting. De nieuwe molen, waarvan de as ongeveer 18 M. boven den grond ligt, heeft 4 wieken van ruim 11 M. lang en 2.5 M. breed, hij drijft 2 dynamo's ieder van 12 paardenkracht Een deel van het arbeidsvermogen wordt nog steeds voor waterontleding gebruikt; het overige dient voor de lading van een accumulatoren-batterij, die weer dient om den stroom te leveren voor gloei- en booglampen en electromotoren. Vele proeven zijn genomen en theoretische onderzoekingen zijn gedaan door den directeur van den proefmolen, professor Paul la Cour, (zeer bekend o. a. door zijn phonisch rad), om te komen tot de beste inrichting van den molen. (Zie ook het werk van P LA COUR: *Die Windkraft*. Leipzig 1905.)— Nadat deze inrichting een tijdlang had bestaan, is in Denemarken de belangstelling in het electrisch gebruik van den wind zeer groot geworden en is in 1903 de *Dänische-Wind-Elektricitäts Gesellschaft* opgericht, een vennootschap, die zich ten doel stelt voor een geringe vergoeding plannen- en kosten-berekeningen voor electrische wind-inrichtingen te maken en om de door de proefnemingen te Askov opgedane ervaringen door een tijdschrift ter kennis van het publiek te brengen. Deze vereeniging kan op een schoon resultaat harer werkzaamheid wijzen, daar in Denemarken bij het verschijnen van dat genoemde artikel in het *E Z.* reeds 30 grootere en kleinere wind-electriciteits-inrichting in gebruik waren gebracht. Als een voorbeeld daarvan kan genoemd worden de inrichting bij de Volks-hoogeschool te Vallekilde in Noord-Seeland, waarbij een windmolen is opgericht, die bij een windsnelheid van 7 M. per seconde een vermogen van 8.6 P. K. heeft. De dynamo daarbij behoorend geeft 5,5 tot 8 kilowatt. Verder is er een accumulatoren-batterij met een capaciteit van 600 ampère-uur. Als reserve heeft men een petroleum-motor van 8 P. K, Ofschoon het jaar 1904 met betrekking tot den wind ongunstig was, is die petroleum-motor in dat jaar slechts 90 uur gebruikt, en in de 7 maanden van Maart tot September in het geheel niet. Tot zoover het *E. Z.*

Gelijk men in Zweden en Noorwegen, Zwitserland, Spanje en aan Niagara watervallen gebruik maakt van de geweldige kracht van watervallen en stroomversnellingen tot het in beweging brengen der waterturbines, die de motoren zijn van dynamo's, die spanningen van duizenden volts leveren, zoo kan ook de wind en zeker de meer regelmatige en constante Passaat,— wel is waar op veel minder reusachtige schaal, maar daarentegen ook met veel minder kostbare installatie,— datzelfde resultaat tot stand brengen. De windmolen op het Riffort, die de dynamo in beweging brengt voor de draadlooze telegraphie, is er het doorslaande bewijs van.

De molen verheft zich boven het Riffort tot 16 M. hoogte en ontwikkelt 10 P. K. Het groot schep-rad dat door den wind wordt rondgedraaid, heeft 16 voet middellijn dat bij een matigen wind, zooals die in onze kolonie de regel is, dat is van 8–9 M. per seconde (No. 4 van de schaal van Beaufort) ongeveer 20 omwentelingen per minuut maakt. Bij de windmolens hier op de plantages, die voor het opvoeren van water gebruikt worden, verkrijgt de ijzeren stang, die de zuiger in de pomp beweegt, een op-en-neer-gaande beweging. Hier evenwel wordt deze boven in molen door een stel konische tandraderen terstond in een ronddraaiende beweging van den stang omgezet.

Het heeft heel wat arbeid gekost door het 1.80 M. dikke gewelf van de batterij een ruime opening te breken, waardoor deze stang in de machinekamer neer komt. Rustend in een stalen koker, is deze stang tegelijk de as van een horizontaal kamrad, waarvan de houten kammen in de tanden van eene de helft kleiner vertikaal tandrad grijpen, dat met dezelfde as verbonden is aan het groote vliegwiel, waarover de drijfriem loopt, die de dynamo met een duizeling wekkende vaart van minstens 1600 omwentelingen per minuut ronddrijft.

Alléén door 3 maal de beweging van een groot wiel over te brengen op een veel kleiner wiel wordt de oorspronkelijke omwentelings snelheid van het molenrad van 20 wentelingen per minuut eerst 5, daarna 2, vervolgens 8 maal versnelt. tot men bij de dyname komt tot 1600 omdraaingen in de minuut. Men hoort natuurlijk het gonzen en snorren van de wielen, maar alles gaat zoo rustig zoo geregeld. Men hoort hier niet dat snerpen en knarsen van tandraderen, zooals de meeste windmolens op de plantages te hooren geven, die dan ook bijna geregeld in reparatie zijn. Boven aan de molen is een automatische olie-inrichting die alle draaiende deelen gelijkmatig en van zelf van de noodige olie voorziet. Zelfs geen dreunen en stooten en stampen wordt opgemerkt in de machinekamer. Ternauwernood merkt men een lichte trilling als men zijn hand legt op het houten blok waartegen de rondwentelende as ligt vastgeklemd.

Van uit de dyname gaat een stel dikke zorgvuldig geïsoleerde draden over twee afzonderlijke veiligheids-inrichtingen naar het naastgelegen vertrek waar de batterij van 60 accumulatoren in rijen staat geschaard. Hier wordt de electrische stroom van den dynamo opgezameld. Die veiligheids-inrichtingen,— één, voor het geval de molen bij te hevigen wind te snel zou draaien en dus stroom van te hooge spanning zou leveren, de andere inrichting voor het geval bij gebrek aan wind de molen zou stil gaan staan,— bespreken wij later afzonderlijk, wanneer wij ons bezoek aan de draadlooze een volgenden keer verder voortzetten. Werkelijk zoo'n bezoek is interessant en ge treft in den Heer H. TIMMERMAN, den Chef van onze Draadlooze, niet alleen een degelijk vakman, die voor zijn taak berekend is, maar tevens een cicerone, wien het een genoegen is U overal rond te leiden, alles tot in onderdeelen te laten zien, en U van alles tekst en uitleg geeft zoo klaar en duidelijk, dat ook een minder deskundige het begrijpen kan Wij brengen van onzen kant hier onzen oprechten dank voor het aangename en leerrijke uurtje, dat wij daar onder de leiding van den Heer TIMMERMAN hebben doorgebracht.

Wat is nu het groote voordeel voor ons station der Draadlooze door dezen Amerikaanschen windmolen? Hetzelfde werk wat vroeger door een benzinemotor, die door dezelfde as, onmiddelijk op een dynamo gekoppeld is, verricht werd, wordt nu *gratis* door den windmolen overgenomen.

Doch die benzinemotor verbruikte per maand, als hij één dag per week gedurende 7 uur werkte, 150 liter benzine á 20 cts per liter, hetgeen dus een besparing geeft van 150×20×12=360 fl. per jaar.

Wanneer de beide stations op Bonaire en Aruba zijn opgericht, zou dat benzine-verbruik nog veel aanzienlijker geworden zijn, omdat er dan meer stroom moet geleverd worden

Die molen behoeft niet meer dan 7 uur 's weeks te werken, om de accumulatoren te vullen en ofschoon de benzine-motor als reserve behouden blijft, is het niet waarschijnlijk dat hij nog dienst zal behoeven te doen. Die eenvoudige molen verdient dus werkelijk meer waardeering, dan waar mee men hem tot nu toe vereerd heeft. Hij ontlast onze begrooting jaarlijks voor een aanzienlijke som.

BLADVULLING.

— De dankbaarheid is zulk een groote last, dat slechts flinke karakters dien kunnen dragen.

— Edel zijn heet: Offers als iets natuurlijks te beschouwen.

— Schade maakt voorzichtig, ouderdom omzichtig, egoïsme kortzichtig.

St. Eustatiaansche Ditjes en Datjes.

Daar deunt mij dezer dagen voortdurend 'n oude melodie door 't hoofd waarop gelierd de volgende hoogpoëtische ontboezeming:

„Miet katoen,
„Kom morgennoen,
„En we zullen 'n pintje drinken."

Ja, die goeie oude deun!

't Was in die dagen van onverstoorbaar jolijt, van 'n optimisme zonder weerga, van idealen stout kloek onvervaard-brutaal, soms tè brutaal, in die dagen toen 'n etmaal nà 't scheren van je baard je kin alleen nog maar schaduwde, en niet zooals nu, dan veel weg heeft, van 'n ietwat roestige muziekdoosrol.

Toen zongen we dien goeien ouden deun.

Hoe dat poëem weer naar boven geweld is?

Heel eenvoudig. Dat noemen de geleerde lui, geloof ik, 'n geassocieerd idee. B. v.: Groene zeep is in de West iets zeldzaams.

Ik zag 't bij toeval hier 'n tijdje geleden, en dadelijk dacht ik aan 't glimmend voorhoofd van Mie onze oude keuken-prinses nu reeds ter ziele 'n 30 tal jaar.

Automobiel getoeter doet me benzine ruiken, al is op heel 't eiland zoo'n wagen met worstwielen niet te bekennen.

Komt stokvischlucht in mijn neus, dan zie ik duidelijk 'n calqueerplaatje op 'n glazen deur in 't onderhuis van 'n Rotterdamschen vischwinkel.

Bij 't zien van 'n merliton, hoor ik penetrant stemgeluid van sanguineus Parijzenaartje in den Franschen bazar:

Oui, ja Mousieur, 6 centimus, 3 çanten.

En tot buitenlui verdacht-vingerende in de 5 centsartikelen: Sapristi, cochons!

Afbleifen avec de klauwen daarrr!!

Nog heel wat copie zou ik kunnen vullen met zelf meegemaakte voorbeelden van deze eigenaardige idea associata, maar nu snapt u reeds dat dit bewonderingswaardig epos gewijd aan die bewuste katoen-Miet per sé naar boven moest komen, moest wellen, omdat we hier nu leven, ademen in, en bevlokt worden door 't stapel product van St. Eustatius' toekomst. KATOEN.

Buiten ons dorp reien zich nog steeds de wuivende katoenstruiken met wiegelende bloesems over 'n 300 akkers verspreid, en 'n tweede oogst is dra rijp gestoofd door glunderen zonnestraal.

En immer onvermoeid stoot onze motor zijn puf en puf en puf 't blauwe hinein in, en verandert in 'n minimum van tijd den witten zonnehoed van nieuwsgierige buiten-toeschouwers in 'n soort van ongerezen krentenbrood.

Maar hij weet nog meer en vrij wat beters te presteeren, dan imitatie-krentenmikken te fabriceeren.

Johney Lispier, 'n statiaansche zesvoeter, die veel gevaren en 'n brok wereld gezien heeft, en snugger en schrander ze'n oogen de kost gegeven en partij getrokken heeft van al dat geziene, is des motor's trouwe verzorger en baas.

Van 's morgens tot 's avonds wentelen reeds wekenlang de drijfriemen de assen om en omstuwen de tanden van de 2 katoen-gins ratelend heen en weer, zoodat 't zaad als hagel omlaag knettert, en 't nu zaadloos katoen zijig, smedig, souple uit de rollen wordt rondgeklemd.

Daar heerscht nu bedrijvigheid, 'n zaakrijk rumoer-lawaai, 'n iets dat aanpakken niet schroomt in ons katoenhuis aan de baai.

Die lucht die er hangt — neen, noem 't geen stank —, dat monotoon machine-gestamp werkt kalmeerend en doemt voor je verbeelding op soms lang vergeten tafereelen in 'n kouder klimaat, uit dagen lang geleën.

En 't lint — ik bedoel de van zaad gezuiverde katoen — wordt geperst, in zakgoed gepaknaald, in reepen-geslagen-ijzer gecorset alles up to date, daarna gewogen en gemerkt, en onze statiaansche katoen is gereed tot verzending naar de Engelsche wereldmarkt.

Zoo'n baal weegt ± 200 pond.

'n Pond katoen staat nu, volgens 't laatste cablegram op f 1. (1 gulden) geprijsd.

Vandaag is de 64ste baal afgegind en reisvaardig gemaakt; laat nu uw kleine meid maar eens eventjes uitrekenen hoeveel duizend pop die 64 balen waard zijn.

Allemaal zuivere winst is zulks natuurlijk niet, dat verstaat zich, maar dat onze katoenplanters MINSTENS 100% op dit exportartikel verdienen is buiten kijf, geloof me, mijn raming is absoluut niet te hoog.

En in magazijn liggen er nog, laat ik maar zeggen 'n 8000 pond katoen, maar 't is veel meer, te wachten om door de gin gefolterd te worden.

Honderd pond katoen met zaad geeft ± 25 pond lint, dus tel nog maar gerust 'n 10 balen bij die 64. Laat ook dat uw kleine meid uitrekenen. 't Is goed voor haar kleine brainbox.

En nu komt nog de II° oogst.

Wat die zal opbrengen, moeten we natuurlijk nog afwachten.

Maar tot nu toe doen ze goed, beweren de vakmannen in hun eigenaardige terminologie. 't Al of niet gelukken en de resultaten van dien II° oogst — natuurlijk katoen van ietwat inférieure qualiteit — vertel ik u later wel eens.

...

'n Vriendenhand uit ...... enfin dat komt er niet op aan, pende me dat ie omtrent Curaçao gelezen had in de „Pocket guide to the West–„Indies-by A. E. Aspinall (London „1910): „Curaçao, the island of the „Liqueur. Salt is the principal „export, but sugar and cotton are „also produced."

Ontwerp-Begrooting voor 1912.

Deze week is verschenen de nieuwe Begrooting, voor 1912 zooals zij door den gouverneur ontworpen en spoedig door den Kolonialen Raad in de afdeelingen en later in openbare behandeling zal besproken worden.
Deze week bepalen wij er ons toe enkel de *Memorie van Toelichting* en de Staat die een *Overzicht* biedt af te drukken, om in de volgende nummers eenige bijzondere punten te releveeren.

Memorie van Toelichting.

Ter voldoening aan artikel 101 van het Regeeringsreglement heeft ondergeteekende de eer den Kolonialen Raad hierbij het ontwerp der Koloniale Huishoudelijke Begrooting voor het dienstjaar 1912 aan te bieden.
Het volgende strekke tot toelichting.
De totalen van de geraamde ontvangsten, uitgaven en nadeelige saldo's, bedragen:

	Ontvangsten	Uitgaven	Nad. saldo's
voor 1912	f 690,390.	f 1,017,807.	f 327,417.
,, 1911	,, 677,934.	,, 1,005,997.	,, 328,063.
Meer voor 1912	f 12.456.	f 11,810.	
Minder ,, 1912.			f 646.

Al mogen dus de *uitgaven* voor 1912 hooger zijn geraamd dan voor 1911, het subsidie wordt lager gesteld, daar het verwachte accres der middelen dat der uitgaven overtreft.
De hoogere raming der uitgaven op zich zelve behoeft bovendien niet te verontrusten.
Bij vergelijking der cijfers van de overzichten voor 1912 met die voor 1911 blijkt, dat hooger geraamd zijn de uitgaven voor de eilanden Curaçao en St. Eustatius en voor de Geheele Kolonie, lager de uitgaven voor de eilanden Aruba, Bonaire, St. Martin en Saba.
Op het eiland Curaçao blijkt de verhooging voort te vloeien uit het vermeerderen der uitgaven op Afdeeling VI en wel uit de buitengewone uitgaaf van artikel 41. kosten van verbetering der kust- en havenverlichting, geraamd op f 12,000.—
Op St. Eustatius moet de oorzaak der vermeerdering gezocht worden op afdeelingen IV en VI en spruit zij voornamelijk voort uit de buitengewone uitgaven, op artikel 106 wegens eene subsidie van f 1,000.— voor herstelling der kerk van het Methodisten genootschap en artikel 114 e voor herstelling van het katoenhuis.
Bij de uitgaven voor de Geheele Kolonie is de oorzaak der stijging te zoeken op Afdeeling IV.
Pensioenen en wachtgelden zijn f 7,253.— hooger geraamd en bovendien is, als artikel 140, eene nieuwe post van f 10,000—.—uitgetrokken voor toelagen voor waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen. Uit de toelichting op die post en op artikel 143 blijkt, dat hier geen kwestie is van een reëel nieuw bezwaar en dat eenvoudig voor uitgaven die voorheen ten laste der post voor Onvoorziene Uitgaven werden gebracht, thans een afzonderlijk hoofd is geschapen.
Vermindert men het voormelde cijfer van f 11,810.— met deze f 10,000.— dan wordt de som waarmede de raming der uitgaven voor 1912 die voor 1911 overtreft slechts f 1 810—
De raming der *ontvangsten* voor 1912 wijkt niet belangrijk af van die voor 1911.

Meer is geraamd:

voor belastingen............ f 16,175.—
voor pensioenkortingen (op Geheele Kolonie)...... ,, 1,000.—
Samen..... f 17,175.—
Minder voor inkomsten van onderscheiden aard op de verschillende eilanden......................... ,, 4,719.—
Rest meer...... f 12,456.—

De raming der opbrengst van belastingen geschiedde in het algemeen op den grondslag der opbrengst over 1910. Het is niet wenschelijk voorgekomen het gemiddelde der opbrengsten over 1909 en 1910 als vermoedelijke uitkomst voor 1912 aan te nemen, aangezien de opbrengst over eerstgemeld jaar speciaal beïnvloed werd door de invoering van een geheel nieuw belastingstelsel en ook eenigszins door de gespannen verhouding tusschen Venezuela en Nederland gedurende 1908 en begin 1909.

Hooger zijn geraamd:

Invoerrecht..................... f 4,250.—
Accijns op gedistilleerd ,, 17,300.—
Inkomstenbelasting......... ,, 50.—
Loodsgelden..................... ,, 1,500.—
Vergunningsrecht.......... ,, 50.—
Hondenbelasting............. ,, 25.—
23.175.—

Lager zijn geraamd:

Accijns op geslacht............ f 75.—
Zegelbelasting ,, 850.—
Overdrachts-Belasting 75.—
Belasting op openbare verkooping van roerend goed ,, 700.—
Grondbelast. ,, 3,100.—
Gebruiksbelasting...... ,, 2,100.—
Successiebelast. 100.—
Samen... ,, 7,000.—
Rest hooger geraamd ,, 16,175.—

De hoogere raming is dus in de eerste plaats te verklaren door hoogere schatting der opbrengst van den accijns op het gedistilleerd.
De verandering in de cijfers voor invoerrecht, zegelbelasting en gebruiksbelasting zijn mede het gevolg van de in 1910 tot stand gekomen wijzigingen in de belastingverordeningen.
De lagere raming der opbrengst van de grondbelasting houdt verband met de overgangsbepaling, krachtens welke op Curaçao het percentage der heffing gaandeweg vermindert.
Wat de opbrengst der inkomsten van onderscheiden aard op de verschillende eilanden betreft, is o. a. lager geraamd dan voor 1911:
wegens afschaffing der leges f 750.—
inkomsten posterij............ ,, 1,950—
schoolgelden................... ,, 1,100—
opbrengst draadlooze telegraphie...................... ,, 2,400.—
De huur van landsgronden daarentegen, kon, tengevolge van uitgifte van meerdere perceelen en het goede resultaat der opmeting van het domein op Aruba f 2,435.— hooger geraamd worden.
Over het *afgeloopen jaar* werd, voor zoover bekend,

	Ontvangen	Uitgegeven
	f 708,829.	f 1,033,053.
Er was geraamd	,, 656.205.	,, 966,995.
Meer ontvangen en uitgegeven	f 52,624.	,, 66,053.

zoodat naar deze cijfers eene verhooging van het voor 1910 toegestane subsidie met f 13.434.— zou moeten worden gevraagd.
Bij deze cijfers zijn niet in aanmerking genomen de bedragen, die zullen worden geboekt op de pro memorie geraamde kosten betreffende den aankoop van het stoomschip Prinses Juliana.
Die bedragen zullen geen verandering brengen in het cijfer van het subsidie, daar de uitgaaf wordt bedekt door een ontvangst tot gelijk bedrag voor verkoop van een deel der kapitalen afkomstig van het West-Indisch Pensioenfonds.
De overschrijding der raming van *uitgaven* is voor een bedrag van f 59,538.— toe te schrijven aan boeking op pro memorie geraamde posten.
Zoo werd uitgegeven:
op de artikelen 25 *e*, 56 en 74 (voor draadlooze telegraphie) f 12,417.—
op artikel 28 (renteloos voorschot sisalonderneming)...................... ,, 30,000.—
op artikel 34 *h* (onderzoek naar delfstoffen) ,, 10,552.—
op artikel 133 *e, f* (proeven en credieten visscherij)........................ ,, 4,960.—
Vermindert men f 66,058.- met f 59,538.— dan blijkt het, dat van eene overschrijding in eigenlijken zin slechts voor een bedrag van f 6,520 sprake mag zijn.
Overschreden werden onder meer de volgende posten:
Subsidie aan de bijzondere scholen met............................ f 5,880.—
Uitgaven ter voorziening in de politie-dienst (bij de raming was gerekend op de thans nog niet ingevoerde reorganisatie) met.......................... ,, 20,214.—
Weduwen- en Weezenpensioen met................ ,, 5,235.—
Onvoorziene Uitgaven met.......................... ,, 12,683.—
(De laatste overschrijding is voornamelijk toe te schrijven aan het hooge bedrag der toelagen aan ambtenaren voor waarneming van vacante betrekkingen en kosten van gezondheidsmaatregelen).
Minder dan de raming is onder anderen gebruikt voor:
Garantie telegraphische gemeenschap........................ f 5,000 —
Uitgaven in het belang van cultures op Curaçao.............................. ,, 17 125 —
Als boven op St. Martin ,, 3.000.—
Kosten voor de werken in het belang der waterverschaffing............ ,, 7,660.—
De meerdere *ontvangst* in 1910 van f 52,624. — wordt aldus verklaard.
De opbrengst der belastingen overtrof de raming met......... f 60,749.—
Waartoe hebben medegewerkt:
Invoerrecht met f 10,423.
Accijns op gedistilleerd met...... ,, 43,350.
en Grondbelasting met.......... ,, 7,129.
De hoogere opbrengst der twee eerstbedoelde middelen is zeker voor een belangrijk deel veroorzaakt door de overvloedige maisoogst van het jaar 1909|1910, terwijl de goede uitkomst voor de grondbelasting mede is toe te schrijven aan betaling van achterstand.
De gezamenlijke opbrengst der inkomsten van onderscheiden aard voor elk der eilanden afzonderlijk overtrof de raming met........................ ,, 4,217.—
voornamelijk door een hoogere opbrengst van f 5,016.— der huur van landsgronden en door eene pro memorie geraamde uitkeering der kabel-maatschappij van f 3,511.—
Samen... f 64,966.—
De aanzuivering van achterstand, waartoe de goede maisoogst in staat stelde, en de uitgifte van meerdere perceelen heeft de opbrengst der bovenbedoelde huur voor 1910 hoog doen zijn.
De inkomsten van onderscheiden aard der geheele kolonie brachten,, 12,341.—
minder op dan de raming, daar de inkomsten van den stoomvaartdienst tusschen de eilanden waren geraamd op f 20,000.— terwijl tengevolge van het eerst einde 1910 in de vaart komen van het stoomschip in dat jaar slechts weinig werd ontvangen.
Voor pensioenkorting daarentegen werd f 1,600. meer dan de raming ontvangen.
Rest meer ontvangen f 52,624 —

Willemstad 4 Maart 1911.

De Gouverneur van Curaçao.

NUYENS.

OVERZICHT.

	Inkomsten.		Uitgaven.		Verschil. Voordeelig.		Verschil. Nadeelig.	
Curaçao	f 493,100	—	f 490,369	—	f 2,731	—	f —	—
Aruba	84,525	—	46,125	—	38,400	—	—	—
Bonaire	24,050	—	47,504	—	—	—	23,454	—
St. Martin [N. G.]	19,425	—	45,720	—	—	—	26,295	—
St. Eustatius	10,085	—	32,090	—	—	—	12,005	—
Saba	6,205	—	25,480	—	—	—	19,275	—
Geheele kolonie	53,000	—	330,519	—	—	—	277,519	—
	f 690,390	—	f 1,017,807	—	f 31,131	—	f 358,548	—
Bijdrage uit 's Rijks schatkist	327,417	—	—	—	327,417	—	—	—
	f1,017,897	—	f 1,017,807	—	f 358,548	—	f 358,548	—

Daar stond ik van te kijken, vooral van die katoen.
Zou iemand mij niet omtrent dit Curaçaosch product kunnen inlichten. Want ik vrees dat Curaçao dan mettertijd 'n gevaarlijke katoenconcurrent zou kunnen worden van St. Eustatius.
Misschien ook maak ik mij bezorgd voor niets, is die mijnheer Aspinall minder betrouwbaar, want wat hij gelieft te beweren omtrent St. Eustatius geeft wel 'n weinig aanleiding tot die onhoffelijke suppositie
Van St. Eustatius schrijft ie:
„The island is a Dutch protecto„rate, but only the governor and „the Doctor speak Dutch."
„Englisch, Frenh, Dutch all bried „to subdue the island but could „never do so, and at last for the „sake of peace the inhabitants placed „themselves under Dutch protection, „and now fly the Dutch flag with „a cabbage palm in the corner."
Een ander vriend, 't komt er weer niet op aan wie, stuurde me dezer dagen 'n plattegrond van Rotterdam, en na belangstellende bestudeering van die kaart moet ik ietwat beschaamd bekennen, dat ik St. Eustatius in alle hoeken en gaten vrij wat beter ken, dan mijn eigen Vaderstad.
En daarom laat ik nu met een gerust hart in de Amigoe drukken, dat die goeie Mijnheer Aspinall's geschrijf over dit eiland kant noch wal raakt.
't Eenige ware in al dat beweer, is dat de gezaghebber hollandsch spreekt, maar dat is ook het eenige, en daarvoor behoeft men heusch geen „guide to the West-Indies" aan te schaffen.
Haast zou ik u afraden dat boekje te bestellen, maar dat doe ik niet, 't kan u misschien nog 'n paar amusante oogenblikken bezorgen.
En amusante momenten zijn vaak geld waard in dit ondermaansche.

„Miet Katoen,
„Kom morgennoen,
„En we zullen 'n pintje drinken ?"

Alweer warrelt dit zoet poeëm me door den brein.
't Is, dunkt me, 'n waardig passend slot voor dit geschrijf over katoen en nog eens katoen.
Op katoen, vijfmaal met goud bekroond op de Bruselsche world-show, is, 'n pintje te drinken zeker goed besteed.

JAN PAUL.

1 Mrt. 1911.

De Stroohoeden-Industrie

IN

Onze Kolonie.

In de laatste maanden van het vorig jaar hebben wij in ons blad het werkje van Dr. P. RIVET over de „Stroohoeden-industrie in Ecuador en Peru" bij gedeelten in vertaling gepubliceerd, en het doet ons genoegen, dat die publicatie reeds in zoover nut voor onze industrie heeft af geworpen, dat verschillende wenken met betrekking tot de bereiding van het stroo en het vlechten en afwerken der hoeden, thans in Venezuela en op den vlechtcursus in Pietermaai in toepassing worden gebracht en de waarde onzer hoeden hebben doen stijgen.
Maar de perfectie is nog niet bereikt. Daar moet nog veel meer tot stand gebracht worden om onze volks-industrie tot bloei, tot grooten bloei op te voeren. En dat *moet* en dat *kan*, wanneer allen.— het bestuur onzer kolonie, de verschillende vlechtcursussen, de kooplieden, de Handelsbond en de Landbouwmaatschappij en de vlechtsters eendrachtig en met energie samenwerken. Het Bestuur onzer Kolonie heeft ook dit jaar weer een bewijs gegeven het levensbelang onzer kolonie en vooral der arme bevolking ter dege te begrijpen en te willen bevorderen door de vorige subsidies te continueeren en zelfs uit te breiden.
„De hoeden-vlechterij" aldus zegt Gouverneur NUYENS in de *Toelichtingen* op de pas verschenen Begrooting voor 1912, „de hoedenvlechterij „verkeert nog in een stadium, waar„in zij bepaald den steun van het „Gouvernement noodig heeft, om be„hoorlijk tot ontwikkeling te ko„men.
„De vraag naar betere kwaliteit „hoeden is zeer groot, doch het is „uiterst moeielijk de vlechtsters te „bewegen, het werk zoo te leveren „als het gewild is. Het model, de „grootte en de afwerking der hoeden „voldoen in vele gevallen niet aan „de eischen door den handel ge„steld. Kunnen de orders, die worden ontvangen, niet worden uit„gevoerd, dan bestaat het gevaar, „dat zij in het vervolg uitblijven. „Daarom is het bepaald noodig „dat door het uitgeven van bol„len, het uitleenen van modellen „etc. etc. alles in het werk wordt „gesteld, om de vlechtsters te be„wegen degelijk werk te leveren. „Telkens deed zich bij een pogen „daartoe het gemis aan beschikba„re gelden gevoelen. Met het oog „daarop is dit bedrag uitgetrokken „om het Bestuur in staat te stel„naar omstandigheden deze voor de „kolonie zoo allerbelangrijkste in„dustrie te helpen ontwikkelen."
Daarvoor heeft de Gouverneur f 1500. — op deze begrooting gebracht. Bovendien wordt nu op al le kostelooze scholen, openbare zoowel als bijzondere, met steun en subsidie van het Gouvernement onderricht gegeven in het vlechten.
Uit Suriname vernemen wij, dat de Gouverneur van Curaçao aan den Landvoogd van die Kolonie gevraagd heeft, een proef te nemen of de palm, waaruit het hoedenstroo wordt verkregen, in Suriname kan aangekweekt worden.
Door de welwillendheid van den Heer H. COHEN HENRIQUEZ — wij zijn en ZEd. van harte erkentelijk voor — zijn wij in de gelegenheid gesteld, het Rapport van zijn reis naar Maracaibo in het belang onzer industrie te publiceeren. Waar deze twee personen — nl. de Heer A. C. HENRIQUEZ en de hoofdvlechtster Mejuffrouw I. CREFTE geheel belangeloos zich zoozeer hebben ingespannen voor de bevordering dezer industrie, daar hopen wij dat het voor de Kamer van Koophandel, voor den Curaçaosche Handelsbond, de Landbouw-Maatschappij, de vlechtcursus, en voor alle particulieren, een spoorslag zal zijn om ieder naar zijn vermogen, die wenken in toepassing te brengen of in wijder kring bekend te maken en alles te doen wat maar mogelijk is, om onze stroohoeden-industrie nog meer leven in te blazen, opdat zij voorspoedig moge groeien en gedijen. Men behoeft in het Koloniaal verslag maar den *Staat van Uitvoer* te lezen, om zich te overtuigen hoeveel geld nu reeds deze industrie in de kolonie en onder de menschen brengt.
Met de publiceering van het Rapport van Heer H. COHEN HENRIQUEZ maken wij de volgende week een begin.

Ingezonden stukken.

Curacao, 8 Maart 1911.

Aan de Redactie van de
„Amigoe di Curacao"

Mijnheer de Redacteur,

Een stukje in het laatst verschenen nummer van de Amigoe, getiteld „Melkonderzoek in de huishouding", moet den lezer in de meening brengen, dat hij nu vervalsching, i. c. verdunning van de melk met water. kan constateeren, ja zelfs den graad der verdunning beoordeelen. Dit alles is echter onjuist Toepassing van het middel berust op het vetgehalte van de melk, en dit loopt uiteen van minder dan 2% tot zelfs 9%, hoewel het gewoonlijk niet ver van 3% verwijderd is. Men kan op de beschreven wijze dus alleen een oordeel krijgen over den vet-rijkdom van de melk; tot verdunning met water mag men niet besluiten.
Wel kan het middel dienen in combinatie met den melkweger, maar dan is eenige vakkennis noodig om beider resultaat met elkaar in het juiste verband te kunnen brengen.
Met de meeste hoogachting verblijf ik

Uw DwD.

W. VERSLUYS.

tijd. Landbouwkundige.

NOOT VAN DE REDACTIE.— De methode „*Melkonderzoek in de huishouding*" is natuurlijk een populaire, eene ook voor een leek gemakkelijk toe te passen methode en die *niet* ten doel heeft de nauwkeurige chemische analyse van een melkmonster te achterhalen, maar eenvoudig of dit in *groote* hoeveelheid *met water* verdund is. En dat zal bij vervalsching gewoonlijk het geval zijn. Want te verdunnen met een *kleine onbeteekenende* hoeveelheid water geeft den melkslijter geen noemenswaardig voordeel. In bovengenoemden gespecificeerden zin dus opgevat blijven wij vooralsnog ons vertrouwen aan de genoemde methode schenken, ondanks de twijfelingen van den Heer VERSLUYS, te meer waar die methode door ons ontleend is aan het *Maandblad tegen de vervalschingen van Levensmiddelen* en de *English Mechanic*, tijdschriften dus, waar ook bekwame chemici aan 't hoofd staan, en wier speciaal beroep het is vervalschingen te constateeren en tegen te gaan. Voorloopig is dat gezag ons voldoende en reken wij ons in goed gezelschap. Dikwijls wordt de melk hier in de mate met water aangelengd, dat het een smaak en aan de blauwe *doorschijnende* kleur onmiddelijk valt te constateeren. In geval men dus zoo op het oog nog in twijfel mocht verkeeren, geeft de bewuste methode meer afdoende zekerheid.
Wij zouden ons méér verblijd hebben, wanneer de Heer VERSLUYS een *betere* methode, om melkvervalsching

te constateeren, ons had aan de hand gedaan. De Heer VERSLUYS zou daar een hoogst nuttig werk mede verricht hebben in het belang van de hygiëne en de volksgezondheid. Kent ZEd. die *niet*, wat let ons dan voorloopig de besprokene toe te passen tot later de wetenschap een meer volmaakte gevonden heeft?

Berichten uit de Kolonie.

Pastoor J. G. B. Gylswijk.

Met de *Prinses Juliana* komende van St. Martin arriveerde alhier Maandagmiddag Pater GIJLSWIJK, benoemd Pastoor van de St. Anna kerk van Otrabanda. Voor zijn vroegere parochianen zal het een voldoening zijn het volgende te lezen, hetgeen we uit een Correspondentie uit St. Martin in *De Vrijmoedige* over nemen:

„Dezer dagen is door de Zusters „van Liefdadigheid een diner in het „St. Josephs-gesticht gegeven ter „eere van den pastoor, den Zeereer„waarden heer J. G. B. GIJLSWIJK, „die als zoodanig hier vervangen „wordt door den Zeereerwaarden „Heer SCHMIDT. Ook is hem door „zijne parochianen een adres met „een geschenk aangeboden, al het„geen bewijst, dat bij hier gedu„rende zijn achtjarig verblijf nuttig „en ten genoegen van zijne gemeente„leden werkzaam is geweest. Hier„van getuigt o. a. het door hem in „het leven geroepen San Hosé-Hos„pitaal [Santa-Rosa-Hospitaal, *Red „A. d. C.*) dat, ofschoon klein, toch „reeds van groot nut voor de be„volking is."

Wij wenschen de parochie van St. Anna met haar nieuwen pastoor geluk, die ongetwijfeld in zijn nieuwen werkkring evenzeer zijn rijke talenten zal weten te ontplooien en met hart en ziel voor het heil der hem toevertrouwde zielen zal ijveren als op St. Martin.

Inspectie reis.

Donderdagavond precies ten 10 uur vertrok de „Prinses Juliana" met den Heer Gouverneur aan boord in gezelschap van zijn adjudanten de Heeren BRUSSE en S. E. L. MADURO en verder van de Heeren L. v. D. VEEN ZEPPENFELDT, Advocaat-Generaal, ZELLE, Directeur van Openbare Werken ter inspectie naar Aruba A. s. Dinsdag avond worden de Heeren weer hier terugverwacht.

Tijdens de afwezigheid van den Landvoogd is de onder-voorzitter van den Raad van Bestuur de Heer Mr. J. B. GORSIRA belast met het dagelijksch beteid van zaken.

„Prinses Juliana."

Onze interkoloniale stoomboot *Prinses Juliana* gaat dapper voort, de kwade geruchten die booze tongen in den beginne van haar hebben rond gestrooid, te schande te maken. De laatste reis naar en Bovenwindsche eilanden is een voortdurend succès geweest. Personen, die de reis meemaakten, en anders altijd van zeeziekte te lijden hadden, konden het dezen keer zonder die narigheid klaar spelen. Niettegenstaande vrije sterke deining in de Caraïbische Zee was het schommelen vrij gering. Zelfs een vergelijking met de vorige Christianstedt valt ten voordeele van onze Juliana uit. Alles, kapitein en verder personeel, de praktische inrichting van de boot de bediening, en het eten aan boord alles wordt om strijd geroemd. Bizondere vermelding verdient nog dat van St. Kitts uit de Engelsche Gouverneur van dat eiland BOXBURG met zijne secretaris de reis naar St. Martin medemaakten, ter inspectie van het onder zijn bestuur vallend eilandje *Anguilla*, gelegen in de nabijheid van St. Martin. Jammer was, dat ZExc. dezen tocht naar *Anguilla* door toevallige omstandigheden niet eveneens per Juliana kon voortzetten, maar per zeilboot moest afleggen. Op den terugtocht naar St. Kitts werd wederom van onze Juliana gebruik gemaakt. De Heer BOXBURG betuigde herhaaldelijk zijn hooge tevredenheid over de praktische en confortabele inrichting van het stoomschip en gaf niet onduidelijk te kennen, dat ook voor St. Kitts, dat zooveel relaties met onze drie Bovenwindsche eilanden onderhoudt, deze nieuwe stoomvaart van groot belang is. *A bon entendeur demi mot suffit.* Zouden er na zulk een bekentenis geen voldoende motieven aanwezig zijn, om op de een of andere wijze voorstellen te doen of uit te lokken, ook van St. Kitts een kleine subsidie voor onze interkoloniale stoomboot te verkrijgen.

St. Martin.

Naar wij vermenen, heeft Dr. C. SHAW, gouvernementsgeneeskundige te St. Martin dezer dagen een jaar buitenlandsch verlof aangevraagd.

Voor St. Martin beteekent dit bericht een droevig verlies, want Dr. SHAW heeft zich in die jaren van zijn verblijf op St. Martin doen kennen als een bekwaam operateur, wiens faam ook op de andere eilanden is doorgedrongen, als een genees kundige, die vooral ook de armen een goed hart toedraagt. De oprichting en de toenemende bloei van het jeugdige Santa Rosa-Hospitaal, onder de leiding der Zusters Dominicanessen, zou zonder Dr. SHAW zeker niet zoo hooge vlucht genomen hebben. Het is waarschijnlijk en tevens te hopen, dat Dr. HOPKINS van Saba door het Bestuur naar St. Martin zal worden overgeplaatst *voor tijd en wijle*, want er bestaat alle kans, dat Dr. SHAW na een jaar verblijf in Europa weer naar St. Martin zal terugkeeren.

Scheepvaart-Bonaire.

De nieuwe Begrooting brengt goed nieuws voor de scheepvaart van Bonaire.

Onder No. 79 komt een nieuwe post voor: „het maken van een BOEI en het aanschaffen van de daarvoor benoodigde ankers en kettening en het leggen ervan 2000. — fl."— In de *Toelichtingen* schrijft de Gouverneur: „De koopvaardijvloot van Bonaire is in de laatste jaren met groote schepen toegenomen; zij bestaat, behalve uit een aantal kleine kotters en schoeners uit: een schoener boven de 300 ton van 2.83 M³, drie schoeners boven de 100 ton en 2 schoeners bo ven de 50 ton, tezamen vertegenwoordigende een waarde van ± 120.000.

Deze schepen en ook andere in de kolonie thuis behoorende groote schepen moeten meermalen in het jaar gedurende een aantal dagen ter reede van Kralendijk ten anker liggen en zijn gedurende dezen tijd dikwijls aan groot gevaar blootgesteld, want zij moeten dicht onder den wal ankeren, aangezien het water zeer diep is. Zij kunnen dan bij opkomend ongunstig weer (Zuid-Westen-wind *Red A. di Cur*) niet als de kleinere schepen zee kiezen. Menig schip is dientengevolge op Bonaire verongelukt en velen anderen werden ter nauwernood gered. Wel is er een gouvernementsboei, maar deze dient speciaal voor het oorlogschip, zoodat een ander schip er niet gemeerd kan worden, wanneer een dier vaartuigen de boei noodig heeft. Is zij disponibel, dan kunnen er ook hoogstens twee groote schepen tegelijk aan vastgelegd worden. Het komt ondergeteekende daarom noodzakelijk voor, dat nog een tweede boei als de bestaande op de reede van Kralendijk gelegd worde in het belang van de scheepvaart en ter verzekering van de eigendommen der ingezetenen; desnoods zou er een billijke vergoeding geheven kunnen worden bij gebruikmaking daarvan."

Wij zijn het zoo volkomen eens met deze *toelichting* dat wij het alleen jammer vinden, dat ook in het meest gunstige geval, dat deze post hier en in Holland wordt goedgekeurd, Bonaire toch nog bijna 2 jaar zal moeten wachten alvorens deze nuttige verbetering zal tot stand zijn gekomen.

Station-Draadlooze op Bonaire.

Hedenavond vertrekt met de „Prinses Juliana" de Heer H. TIMMERMAN, Chef van de Draadlooze alhier met het apparaat voor de draadlooze telegraphie naar Bonaire, om daar den windmolen die als motor moet dienen, en de mast en verdere toestellen op te richten en in werking te stellen. Over een drie à vier weken kunnen wij dus verwachten met Bonaire te zijn aangesloten.

Een Antiquiteit.

Bij de kraan dicht bij het Riffort is er een antiquiteit te zien. Het is een ouderwetsch kanon, ongeveer 14 dagen geleden door de baggermachine uit de havenmond opgevischt. Een afgebroken ketting ligt in schuine richting nog rondom het kanon gewonden. Het geheel is omkorst door een vrij dikke kalkaanslag, juist alsof het met portland cement is bestreken. Sommigen meenen, dat het door den orkaan van 1877 van een der forten was afgeslingerd, anderen dat het een oude meerpaal is geweest, die met ketting en al door een der schepen, die door dien orkaan de haven uit naar zee dreven, met geweld uit den grond is losgerukt en later door het breken van den ketting op den bodem der haven is blijven liggen. Behalve eenige historische herinnering heeft het nu niet veel meer waarde dan van oud-roest.

Marktberichten.

NB. De marktberichten van deze week zijn geheel gelijkluidend aan de vorige week. Alleen merken wij een klein verschil op. Er is weer een nieuw artikel in het lijstje opgenomen, nl. *Ricinus-zaad per K. G. 5 cts.*

Het komt ons voor, dat *nu* nog wel niet iedereen zal weten, *welke* kooplui Ricinus-zaad opkoopen, althans een courant artikel was het tot heden nog niet.

Als die kooplui nu een kleine advertentie plaatsen, dat zij ricinus zaad opkoopen, zullen de buitenlui, die wat van dat zaad in voorraad of nog te oogsten hebben, terstond weten, waar ze het te gelde kunnen maken. Zoo kunnen de kooplui van hun kant er op praktische wijze toe bijdragen, dat de wekelijksche marktberichten van den C. Handelsbond nog beter doeltreffen.

Deurwaarder-Crimineel.

In plaats van den brigadier K. POST is met bovengenoemde betrekking belast de marechaussée 1ste kl. J. A. VAN BRUGGEN met ingang van 16 Maart e. k.

Feestcommissie.

Bij Gouvernements-beschikking is bepaald, dat tot de feestelijkheden, waarmede de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin op den 31 sten Augustus a. s. zal worden gevierd, behooren zal een volksfeest; en zijn de heeren JOSEPH ELLIS, PH. F. DE HASETH PLZ., C. H. JONCKHEER WZ., M. B. MAAL, JOSHUA L. MADURO, VIRGILIO DE MARCHENA en C. VAN ROGGEN uitgenoodigd zich wel in commissie met de voorbereiding en de leiding van dat feest te willen belasten.

Kroningsfeest.

Den dag, waarop het 12½ jaar was geleden, dat onze beminde Koningin Wilhelmina hare zegenrijke regeering aanvaardde, werd door den Gouverneur aan Hare Majesteit het volgende telegram verzonden:

„Bevolking Curaçao biedt Uwer „Majesteit en Zijner Koninklijke „Hoogheid den Prins der Nederlan„den eerbiedig hare meest hartelijke „gelukwenschen met Regeeringsjubilé."

Hierop mocht Zijn Hoog Edel Gestrenge Dinsdag morgen van Hare Majesteit het volgende telegram ontvangen:

„Wij betuigen U en bevolking op„rechten dank voor gelukwenschen; „waarvoor Wij zeer gevoelig zijn."

WILHELMINA.

O. C.

Officieele Berichten.

Aan den assistent-opzichter bij den vuurtoren op Boca Spelonk op Bonaire JOHAN VAN MEEL, is tot herstel van gezondheid, veertien dagen verlof verleend.

Aan den heer C. R. DEBROT, Rooimeester op Bonaire, is om gewichtige redenen veertien dagen verlof verleend.

Aan den heer L. G. BERGEN, Gouvernements-geneeskundige op Bonaire is wegens gewichtige redenen van den 25sten t/m den 31sten dezer verlof toegestaan.

Aan den heer C. J. KRIJT, hoofd der Emmaschool alhier is een eervol ontslag verleend als plaatsvervangend Kantonrechter op Bonaire en in diens plaats benoemd de heer H. J. C. B. HELLMUND.

Aan den marechaussee der 1ste klasse B. A. F. WATERFORT is tot herstel van gezondheid, veertien dagen verlof verleend.

Garnizoen.

Bij Kon. besluit is de detacheering bij de landmacht in West-Indië van den luitenant der inf. van 't leger in Nederl.-Indië C. Van Roggen met één jaar en vijf maanden verlengd en alzoo nader bepaald op vier jaren en vijf maanden.

— Van den 1sten luitenant der inf. L. SCHUTTE alhier in garnizoen is de detacheering in Juni a. s. verstreken.

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

77 ratten
61 muizen.

Berichten uit het Moederland.

Debietrecht op sigaren en tabak.

De strekking van het thans spoedig te verwachten ontwerp op de heffing van een debietrecht op sigaren en tabak is de betaling van 10 pCt. aan den fiscus door de winkeliers en andere kleinhandelaars van de (bruto) opbrengst der sigaren en tabak, door hen aan het publiek verkocht.

De Tel. meldt over de heffing de volgende bijzonderheden:

Volgens het ontwerp zullen alleen diegenen een sigaren- en tabakdebiet mogen hebben, die daartoe vergunning hebben gekregen. Deze vergunning zal worden gegeven, nadat men ze bij de bevoegde overheid heeft aangevraagd.

Het recht wordt geheven van de ontvangsten.

Bij verreweg de meeste sigarenwinkeliers ontbreekt echter, evenals trouwens over het algemeen bij den middenstand, ieder spoor van eenige boekhouding, zoodat zij niet het minste overzicht van hun ontvangsten en uitgaven hebben. Daarom zullen vanwege den fiscus aan alle sigaren- en tabakswinkeliers (en

Staat van in- en uitgeklaarde schepen te Curaçao gedurende de maand Februari 1911.

	INGEKLAARD.						UITGEKLAARD.					
	Aantal.		Inhoud der zeilschepen.		Inhoud der stoomschepen		Aantal.		Inhoud der zeilschepen.		Inhoud der stoomschepen	
	zeilschepen.	stoomschepen	bruto M³.	netto M³.	bruto M³.	netto M³.	zeilschepen.	stoomschepen.	bruto M³.	netto M³.	bruto M³.	netto M³.
Maand Februari	104	32	12,710	11,791	231,638	140,934	94	31	12,567	11,584	231,607	140,896
Vorige maand	95	29	11,220	10,363	186.472	118,571	94	31	12.556	11.611	198,058	125,494
Totaal	199	61	23,930	22,154	418,110	259,505	188	62	25,123	23,195	429,665	266,390

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

handelaren) staten worden verstrekt, waarop zij dagelijks hun ontvangsten kunnen invullen, terwijl als controle-maatregel bepaald wordt, dat alle zendingen van de fabrieken naar de winkeliers en handelaars van geleide-biljetten voorzien moeten zijn, vermeldende den aard en den prijs der zending.

De belasting moet door de winkeliers en handelaars in maandelijksche termijnen worden voldaan, terwijl, zij bij het verkrijgen der vergunning moeten beginnen, het recht over één maand vooruit te storten.

Exportzendingen zijn vrij van recht, doch moeten van een geleidebiljet vergezeld gaan, terwijl fabrikanten, die onmiddellijk aan particulieren leveren, evenals de winkeliers, van de op deze wijze geleverde sigaren en tabak het verschuldigde recht moeten betalen.

Tot zoover in groote lijnen de plannen der Regeering.

Onze Vloot.

— Den 14n Februari werd in Diligentia door de afd. 's Gravenhage van *Onze Vloot*, des avonds 8 uur een lezing met lichtbeelden gehouden voor de leden der afdeeling door den luitenant ter zee der 2e klasse S. W. Eijssen.

Onderwerp was: „Met Hr. Ms. Utrecht naar de West en op de Hudson-Fultonfeesten".

Suriname.

Bacoven-cultuur in Suriname.

Naar aanleiding van een voorstel aan de United Fruit Comp., gevestigd te New-York, van Rotterdamsche zijde gedaan, om de voortzetting van de bacoven-cultuur in Suriname mogelijk te maken, is te Rotterdam een telegraphisch bericht ontvangen, waaruit mag besloten worden, dat de United Fruit Com. plan heeft, de bacovenondernemingen in Suriname financieel te steunen, indien met September a. s. blijkt, dat de Congo-variëteit niet aan ziekten onderhevig is.

Dit succes zegt de N. R. Ct. hebben de belanghebbenden bij de bacovencultuur aan de doortastendheid, van uit Rotterdam aan den dag gelegd, te danken.

Het blad verneemt voorts, dat de heer C. M. Van Rijn, de directeur van den Kon. West-Indischen Maildienst, in verband met deze zaak jl. Zaterdag naar Amerika is vertrokken.

Uit de naburige Republieken.

Venezuela.

Mgr. Aversa, de Apostolische Delegaat van Porto-Rico en Venezuela, dezelfde prelaat die ook onze Apost. Vicaris Mgr. M. G. Vuylsteke de bisschoppelijke wijding toediende, is door Z.H. Paus Pius X. tot Apostolisch Nutius in Brazilie benoemd, welke de hoogste diplomatieke post van den H. Stoel in Zuid-Amerika is.

— Daar schijnt weer wat te broeien tusschen Trinidad en Venezuela. Een vorige maal was het een onvoorzichtige uitdrukking van den Engelschen Admiraal Douglas in zijn toast in tegenwoordigheid van eenige aanzienlijke Venezolanen. Dezen keer is het iets van nog meer ernstigen aard. In „El Tiempo" van Caracas van 3 Maart lazen we het volgende bericht:

In de „Port of Spain Gazette" van Trinidad van 21 Febr. komt het volgeude bericht voor: „Gevolg gevend aan herhaalde verzoeken heeft Z. Exc. de Gouverneur Sir George R. Le Hunte K. C. M. G. den vorigen Zaterdag een decreet geteekend, waarbij het verbod van uitvoer van wapenen en munitie naar Venezuela wordt ingetrokken."

Een bericht in de *Cur. Courant* van gisteren brengt eenige opheldering omtrent het voorafgaande:

Volgens particuliere berichten uit Caracas ontvangen, wordt de afschaffing van de 30% additioneele rechten voor de West-Indische Eilanden binnenkort tegemoet gezien. Men wil hier een verband zien tusschen de twee berichten en maakt de gevolgtrekking, dat Engeland eindelijk met kracht wil optreden tegen Venezuela.

— Ook Castro roert zich weer eens. Een ander blad van Trinidad „The Mirror" zegt: „Daar isbeweerd dat Generaal Castro een gerechtelijken eisch zou instellen tegen een zekere handelsfirma te Ciudad-Bolivar wegens de likwidatie van de stoomvaartlijn op den Orinoco.

Waarschijnlijk zal die eisch beteekend worden op Trinidad, aangezien naar het zeggen, die Compagnie alhier in de registers is ingeschreven en zouden inderdaad met twee voorname advokaten van ons eiland een contract dienaangaande gesloten zijn".

Een nieuwe Bank in Venezuela.

Een Engelsch syndicaat onderhandelt met de regeering van Venezuela over de oprichting van een handels-, landbouw-en hypotheekbank, waarvan het hoofdkantoor te Caracas zal zijn gevestigd. De regeering eischt het recht van inschrijving op de helft van het kapitaal voor zichzelf of voor Venezuelaansche kapitalisten.

Haiti.

Den 27 Februari is de stad Aux-Cayes, een der havenplaatsen van Haiti, die ook de booten der K. W. I. M. geregeld aandoen, nagenoeg geheel door brand vernield.

Buitenland.

FRANKRIJK.

Het uitstervende Frankrijk.

Reeds meermalen is, ook door buitenlanders, gewezen op de ontvolking der Fransche republiek en van Fransche zijden heeft men al verschillende maatregelen voorgesteld om dit euvel te keeren.

De beroemde Fransche Staathuishoudkundige Leroy-Beaulieu heeft nu in een artikel in het „Journal des Débats" nog eens een reeks van verschillende cijfers gepubliceerd, en daarnaast het eenig ware middel aangegeven, waardoor de Fransche natie behoed zal kunnen worden voor het gevaar van volkomen verdwijnen. Leroy-Beaulieu gaat terug tot de dagen van het Keizerrijk toen het aantal geboorten nog ruim een millioen per jaar bedroeg met een jaarlijksch overschot op de sterfgevallen van 160.000 zielen. Maar sinds 1871 is het millioen nooit meer bereikt. In 1892 daalde het geboortecijfer voor het eerst onder de 900.000 en vijftien jaar later, was het cijfer weer met een goede honderdduizend verminderd en bedroeg nog slechts 795.000.

De beide laatste jaren zijn echter naar verhouding het ergste, want in 1909 daalde het geboortecijfer tot 765.000, terwijl Duitschland met een bevolking van de helft meer dan Frankrijk een geboortecijfer vertoonde van ruim 1½ millioen. Sinds de laatste veertien jaar zijn in zes jaren méér menschen gestorven dan geboren, terwijl in vijf jaren het geboorte overschot nog geen 10.000 beliep.

Omdat deze verhouding steeds nadeeliger afmetingen aanneemt en er weldra geen enkel jaar meer eenig geboorte-overschot zal plaats vinden, mag men nu gerust van het uitstervende Fransche ras spreken.

Dan gaat Leroy-Beaulieu voort: „De voornaamste, ik zou bijna durven zeggen, de eenige oorzaak van dit bedroevend verschijnsel, is de verzwakking van het godsdienstig leven en de achteruitgang van den godsdienstzin der bevolking. Wanneer Frankrijk niet de Vendée, Bretagne, Lozère en Aveyron bezat, of wanneer deze landstreken ook den geest hebben overgenomen, die het Zuiden of Bourgondie en Gascogne kenmerkt, dan zal Frankrijk nog een 50.000 verdere geboorten per jaar verliezen. Alleen de genoemde departementen benevens sommige, deels Vlaamsche, streken in het Noorden kunnen nog op een gezonden loop van den bevolkingstoestand wijzen.

En onze regeering doet sinds jaren niet anders dan dien godsdienstzin bij de bevolking te verzwakken, wat zeker wijst op een onvergelijkelijke stupiditeit van Frankrijks vertrouwelijke leiders. Wanneer de regeering zich al eens over dit netelig onderwerp een woord outvallen laat, dan is het alleen uit bezorgdheid voor de politieke en mil-tire positie van ons land. Maar dit is slechts een vraag van ondergeschikt belang tegenover het feit dat 't voortbestaan van Frankrijk als natie op het spel staat. Wanneer de ontvolking progressief zoo verder gaat, dan zal de zuiver Fransche bevolking na zes geslachten hebben opgehouden te bestaan.

In plaats van de bevolking van echt-Franschen stam zal dan een conglomeraat van Vlamingen, Duitschers, Spanjaarden en Polen ons land bevolken. Binnen drie geslachten is de zuivere Fransche bevolking tot op de helft en binnen zes generaties met driekwart verminderd."

Aan de hand der statistiek doet Leroy-Beaulieu dan de rampzalige gevolgen van het één of twee kindersysteem zien, ofschoon hij in zeren mcede aan het slot zegt, dat hij zich niet voorstelt, dat zijn waarschuwende stem eenige uitwerking op volk of regeering zal hebben.

Het tegenwoordige Fransche geslacht denkt nu eenmaal *„après nous le déluge"* en de regeering sterkt het zoo mogelijk, nog in die verderfelijke levensbeschouwing.

RUSLAND.

Ruslands Bevolking.

Uit een door het ministerie van Binnenlandsche Zaken gepubliceerde statistiek blijkt, hoe de toename van de bevolking van Rusland inderdaad verbazingwekkend is. Zij wordt nu op 160.095.000 zielen geschat, en dat ondanks de onvoldoende hygiënische maatregelen en het hooge getal der sterftecijfers, wat wel een van de onaangenaamste eigenaardigheden van het land is. Dit toenemen van de bevolking is een gevolg van de buitengewone vruchtbaarheid van het Russiche volk, welke per jaar 48 geboorten op iedere duizend zielen aanwijst, terwijl het aantal sterfgevallen dertig op de duizend bedraagt. De overeenkomstige getallen voor Duitschland bijv. zijn 34 en 19; daar bedraagt dus het overschot van de geboorten vijftien, in Rusland echter achttien op de duizend.

Daarbij komt nog dat het aantal sterfgevallen in Rusland langzamerhand iets afneemt, terwijl het aantal geboorten voortdurend vermeerderd wordt, zoodat niet alleen een grootere, maar ook een snellere toename van de Russische bevolking te verwachten is. Nog geen tweehonderd jaar geleden — in 1722— schatte men het aantal inwoners op veertien millioen zielen; in 1859 was zij reeds tot 74 millioen aangegroeid, waartoe ook echter de vergrooting van het Staatsgebied bijdroeg. De volkstelling wees voor 1897, zonder Finland, op een bevolking van 129.209.297, dus binnen 38 jaren was er een vermeerdering van bijna **75** pct. te constateeren.

In de jongste volkstelling is de bevolking van Finland die op drie millioen geschat werd, erin begrepen; de toename van de bevolking binnen de laatste dertien jaar bedraagt dus ongeveer 28.000.000 dat is 21 pct. In de laatste drie jaren alleen is dit getal nog met 5.000.000 vermeerderd.

AMERIKA.

Emigratie naar Amerika

De officieele cijfers, die door de „United States Immigration Service" zijn gepubliceerd toonen aan, dat het aantal passagiers dat in 1910 via New-York de Vereenigde Staten binnenkwam 1.104 352 bedroeg. Daarvan waren 770 542 tusschendekspassagiers waarvan men aanneemt, dat 700 000 in Amerika of Canada een nieuwe woonplaats kwamen zoeken.

Verder kwamen 333.810 hut-passagiers, waarvan 46.207 eerste klas. Het grootste gedeelte hiervan waren terugkeerende Amerikaansche toeristen.

Het grootste gedeelte der landverhuizers kwam uit Middellandsche Zee-havens. Voor het overbrengen van al die passagiers waren 2230 reizen noodig.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 4 MAART — 18 MAART.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Prinses Juliana	H. C. Kissing.	5 Maart.	Bovw. Elland.	7 Maart.	Aruba *
Prinses Juliana	„ „	8 „	Aruba	10 „	Bonaire
Prinses Juliana	„ „	11 „	Bonaire	16 „	Aruba
Prinses Juliana	„ „	18 „	Aruba	21 „	Bovw. Eiland.
Zulia	S. S. Morris.	4 „	New-York	4 „	Maracaibo
Zulia	„ „	9 „	Maracaibo	9 „	New-York
Caracas	Furst.	9 „	New-York	9 „	La Guayra
Caracas	„	14 „	La Guayra	15 „	New-York
Maracaibo	H. Hichborn	18 „	New-York	18 „	Maracaibo
Aurora	Christophersen	1 „	Maracaibo	6 „	La Guayra
Aurora	„ „	8 „	La Guayra	10 „	Maracaibo
Aurora	„ „	15 „	Maracaibo	20 „	La Guayra
Prins Maurits	H. J. v. d. Goot	4 „	Amsterdam	4 „	New-York
Pr. Willem III	C. van Baaren.	11 „	New-York	12 „	Amsterdam
Pr. der Nederl.	J. C. Metus	18 „	Amsterdam	18 „	New-York
Città di Milano	F. Ferraro.	4 Maart.	Colón	5 Maart.	Genua
Sardinia	E. Wünnenberg	12 „	Hamburg	13 „	Prto Colombia
Albanian	Harrison	15 „	Liverpool	15 „	Sta. Marta
Westphalia	A. Perlett	15 „	Hamburg	16 „	Hamburg
Caledonia	A. Hoefer	9 „	Prto Colombia	10 „	Hamburg

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	vertrek	naar
Hungaria hol	4 Maart.	Bonaire	*Electra hol*	5 Maart	Maracaibo
Refugio hol	6 „	Aruba	*La Preferida*	5 „	Maracaibo
Diana ven	7 „	Vela de Coro	*Saeta ven.*	5 „	Vela de Coro
Yane ven	8 „	Maracaibo	*Virginia hol*	6 „	Vela de Coro
Gaviota hol	9 „	Barahona	*Meda hol*	6 „	Maracaibo
Amistad ven	9 „	Camaná	*Olinda hol*	7 „	Barahona
Virginia hol	10 „	Vela de Coro	*Refugio hol*	7 „	Aruba
			Olga Lucila col	8 „	Rio Hacha
			Ana Sofia hol	8 „	Maracaibo
			Hungaria hol	8 „	Bonaire
			Cot. de Maria	9 „	Rio Hacha
			Diana ven	10 „	Vela de Coro

* Vertrok 9 Maart naar Aruba en kwam 11 Maart hier weer binnen.

De Engelsche kolenboot „Norhilda" hier 3 Maart van Philadelphia aangekomen is 8 Maart vertrokken naar San Pedro de Macoris (Sto. Domingo)

3 Maart is „H. M. Utrecht" van Bonaire teruggekeerd en den 7 Maart vertrokken naar Cuba en Haiti.

16 Maart wordt hier verwacht de Spaansche boot „Legazpi" komende van Colón.

17 Maart wordt hier verwacht het Amerikaansch yacht „New-York" van New-York. Denzelfden dag vertrekt het naar Colón.

Drukker:

B. L. BOGAERS.